

De schildklier

KMC Pickwell, internist-endocrinoloog
Met dank aan PLH van Battum, internist-endocrinoloog

21.06.2017, Sittard-Geleen

Alles rondom de **Schildklier** vindt u hier

Schildklierziekten

- 100/ 100.000 inwoners per jaar
- Huisarts: 4-5 patiënten per jaar
- Te langzaam: 4 maal zo vaak vergeleken met te snel
- Vrouwen 5 maal vaker dan mannen

Programma

- Schildklier

- Wat is de schildklier
- Welke functie heeft de schildklier

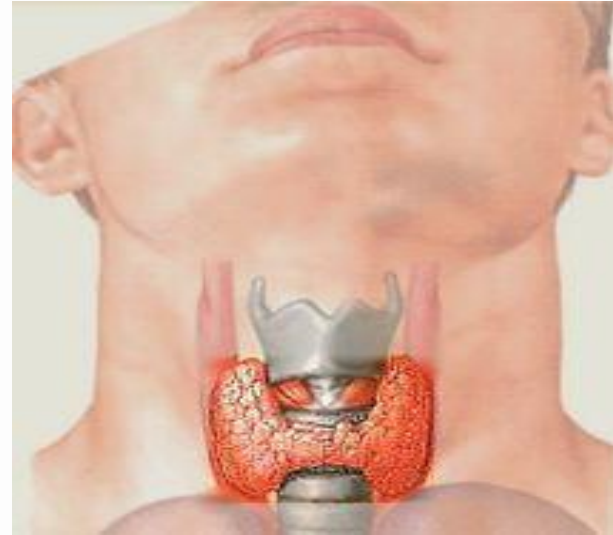
- Schildklieraandoeningen

- Te snel
- Te langzaam

Schildklier

- Hormoon producerend orgaan
- Hals
- Schildklierhormoon
- Regelt stofwisseling

Schildklier

Functie schildklier

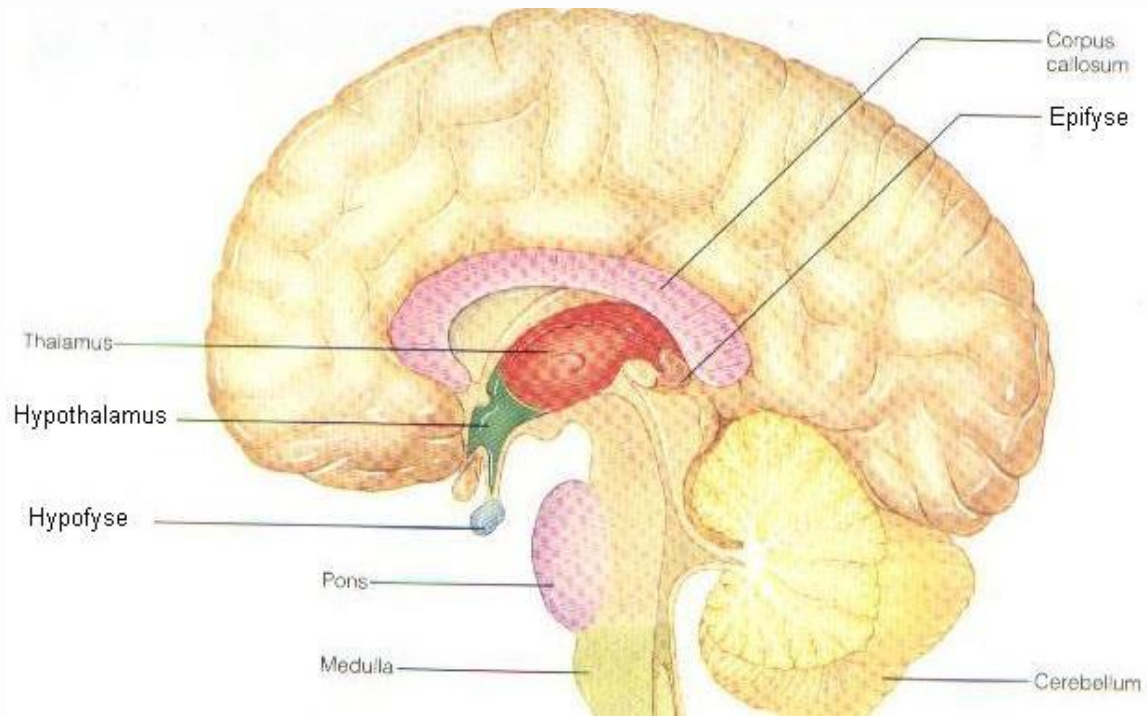
- Productie schildklierhormoon
 - In de schildklier
 - Schildklierfollikels
 - Jodium
 - Opgeslagen in eiwitvloeistof (colloïd)

Functie schildklierhormoon

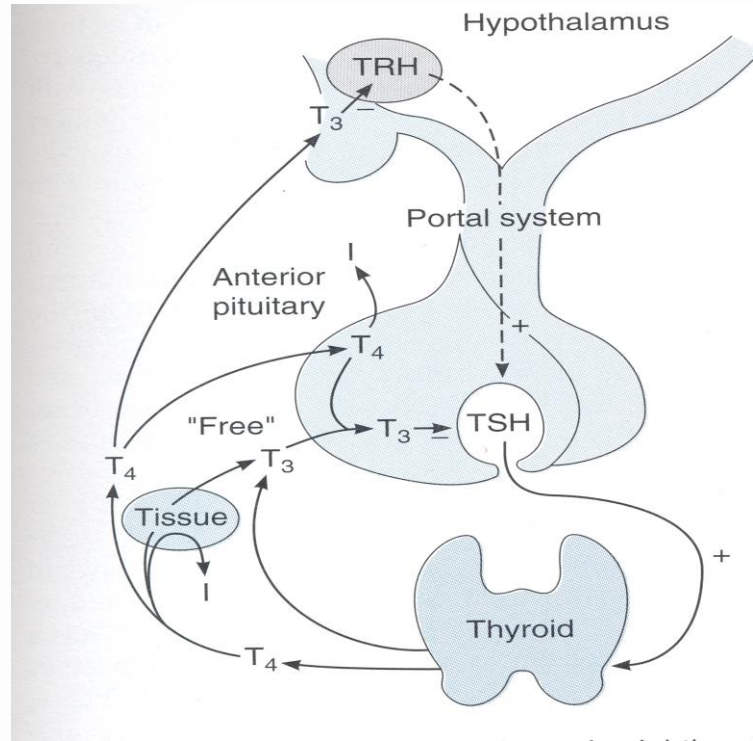
- Regulering stofwisseling
- Betrokken bij groei en ontwikkeling van weefsels
- Betrokken bij energiebalans
- Betrokken bij de omzetting van vrijwel alle vitaminen, hormonen

Regulering schildklierhormoon

- Regulering door de hypofyse
- Hypofyse maakt schildklier stimulerend hormoon (TSH)
- TSH stimuleert productie en afgifte van schildklierhormoon
- TSH stimuleert groei schildklier
- Terugkoppeling van schildklier → hypofyse

Regulering schildklierhormoon

Schildklier hormoon

- T4 = het hormoon dat geproduceerd wordt en opgeslagen in de schildklier
- T4 gebonden aan eiwit + vrij T4
- T4 wordt omgezet tot T3 in de weefsels
- T3 = het actieve schildklier hormoon
- T4/T3 : 10/1

Functie van de schildklier

- Bloedonderzoek:
 - TSH
 - normaal
 - verlaagd: te veel schildklier hormoon
 - verhoogd: te weinig schildklierhormoon
 - FT4
 - T3

Schildklier en het hart

- Mogelijke gevolgen van te veel schildklier hormoon voor het hart

Schildklier en het hart

- 70 jarige vrouw
- Hartkloppingen
- Moe, kortademig
- Warm, transpireren
- Hartfilm: boezemfibrilleren
- Cardioloog: medicatie
- Bloed: te snelle functie schildklier

Schildklierziekten

- Te veel schildklierhormoon
- Te snelle functie van de schildklier
- Kan leiden tot hartklachten:
- Hartkloppingen
 - regelmatige, snelle, normale hartslag
 - onregelmatig: hartritmestoornis
 - herseninfarct/hartfalen

Te veel schildklier hormoon

- moeheid 69 %
- nerveus 69
- hartkloppingen 65
- warmte intolerantie 55
- kortademig 45
- gewichtsverlies 61
- gewichtstoename 12
- toegenomen eetlust 42
- afgenomen eetlust 11

Lichamelijk onderzoek

- snelle pols
- trillen
- beweeglijk
- warme, vochtige huid
- rode handpalmen, loslaten van nagels
- haaruitval
- spierzwakte en spiermassaverlies

Hyperthyreoïdie

- Waarom werkt de schildklier te snel?
 - Ziekte van Graves
 - Multinodulair struma
 - Toxisch adenoom
 - Schildklierontsteking

Ziekte van Graves

- Auto-immuunaandoening
- 60-80% van de te snelle functie
- Vooral vrouwen
- Onbekende oorzaak
 - Erfelijke factoren
 - Omgevingsfactoren
 - jodium, roken

Ziekte van Graves

- Te snelle schildklierfunctie
- Oogziekte
- Huidafwijking

Ziekte van Graves

A

B

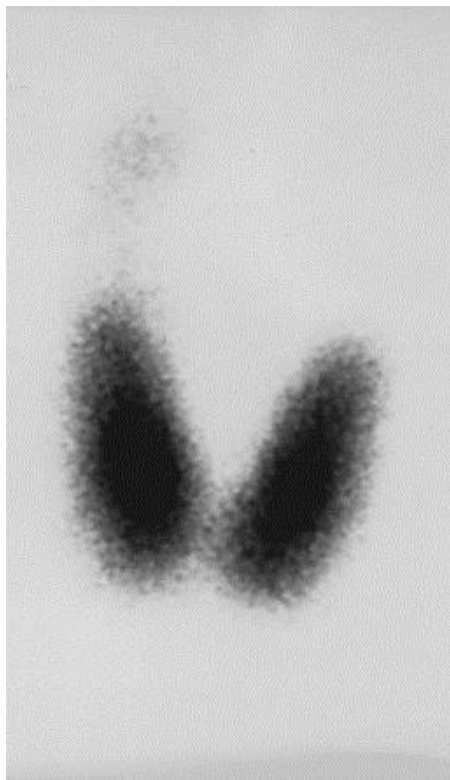
C

D

Ziekte van Graves

- Diagnose
 - Antistoffen
 - Tegen de TSH receptor
 - Schildklierscan
 - Radio-actief

Behandeling

- Medicatie
- Radio-actief jodium
- Operatie

Behandeling - Medicatie

1^e keus

- Strumazol, Propylthiouracil (PTU)
 - Legt de hormoonproductie stil
- Schildklierhormoon
 - Toevoegen na 4 weken
- Gedurende 1 jaar
- 50% kans van slagen

Behandeling - Medicatie

- Voordelen:
 - Eenvoudig
 - geen kans op te trage functie

Nadelen:

- bijwerkingen

Behandeling- Radio-actief jodium

2^e keus

- Leefregels
- Werkt na 3 maanden
- 20-30% kans op te trage functie
- Gedurende 1 jaar niet zwanger worden

Behandeling

- Operatie
 - 3^e keus
 - Verwijdering deel van de schildklier
 - Ook kans op te trage functie

Ziekte van Graves

- Oogziekte

- Uitpuilende ogen
- Oedeem
- Zanderig gevoel
- Roodheid
- Pijn
- Dubbelzien
- Zenuwbeschadiging

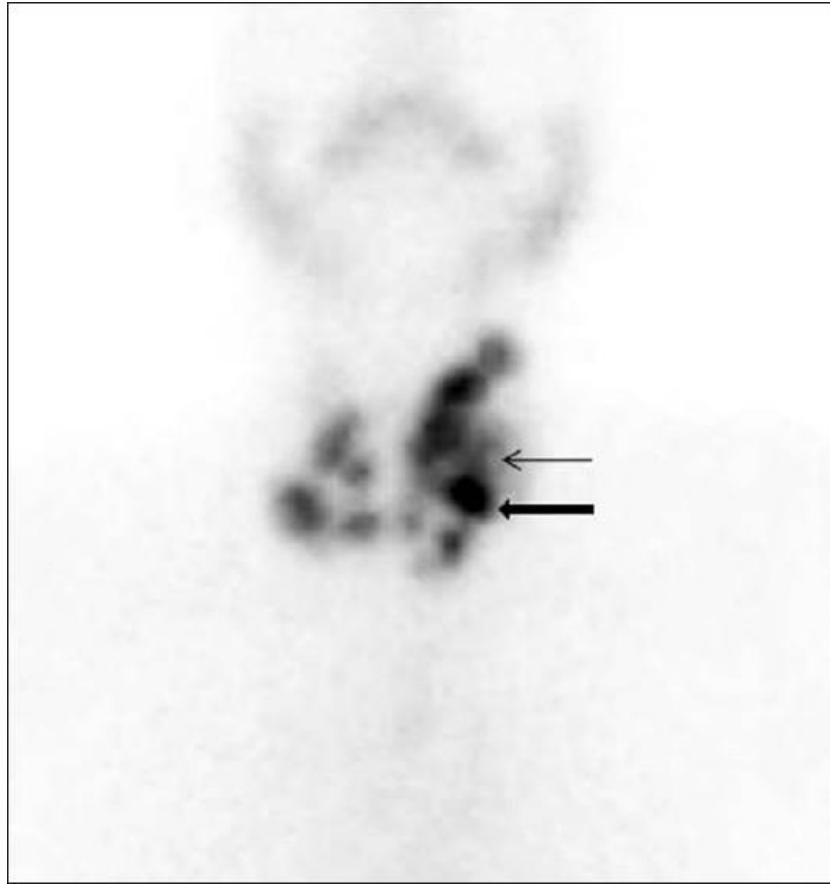

Ziekte van Graves

- Oogziekte – behandeling
 - Oogdruppels
 - Prisma in bril
 - Bestraling
 - Prednison
 - Operatie

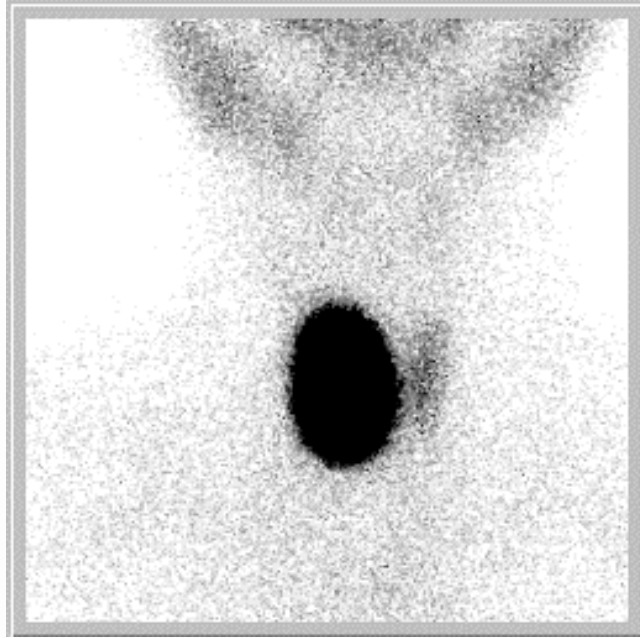
Multinodulair struma

- Vergroting van de schildklier
- Overactieve gebieden
- Diagnose:
 - Schildklierscan
- Behandeling: radio-actief jodium

Toxisch adenoom

- 1 overactief deel in de schildklier
- Diagnose: schildklierscan
- Behandeling: radio-actief jodium

Thyreoïditis

- Schildklierontsteking
- Viraal beeld
 - Koorts, pijn hals,
- Eerst overactieve schildklier
- Dan te trage schildklier
- Herstelt vanzelf

Moe en gewichtstoename

- 40 jarige man
- Moe, moe, moe
- 12 kg aangekomen
- Koud

Huisarts: bloedonderzoek

- Te trage functie schildklier

Moe en gewicht

- Moeheid = subjectieve klacht
- Niet te meten
- Wisselt
- Individueel
- Veel mogelijke verklaringen
- Schildklier: te traag

Symptomen

	trage s.k.	algemene bevolking
•Vermoeidheid	98%	21%
•Koud	95	39
•Droge huid	79	26
•Gewichtstoename	76	36
•Obstipatie	54	10
•Haaruitval	41	21
•Depressie	60	41
•Gewichtsverlies	9	23

Verschijnselen

- Droge huid
- Traag
- Hese stem
- Oedeem in gelaat

Hypothyreoïdie

- Waarom werkt de schildklier te langzaam?
 - Ziekte van Hashimoto
 - Aangeboren
 - Radio-actief jodium
 - Operatie
 - Bestraling

Hashimoto

- Meest voorkomend
- Auto-immuun ziekte
- Associatie met andere auto-immuun ziekten
 - Vitiligo
 - Perniciosa (vit B12 tekort)
 - Coeliakie (glutenintolerantie)
 - Addison (Bijnierschorsinsufficiëntie)

Hypothyreoïdie

- Diagnose
 - Bloedonderzoek:
 - TSH
 - Antistoffen tegen TPO
- Behandeling
 - Schildklierhormoon
 - Euthyrox, Thyrax
 - Streef TSH 1.0

Schildklier hormoon

	Thyrax	Euthyrox
stof	levothyroxine	levothyroxine
dosering	25, 100, 150 mcg	25, 50, 75, 88, 100, 112, 125, 137, 150, 175, 200 mcg
kleur	Wit, blauw, roze	wit
prijs	€ 1,36	€ 1,36

WWW.SCHILDKLIER.NL

Alles rondom de **Schildklier** vindt u hier

?????

- Behandeling met T3?????????
- Euthyrox en Thyrox = T4
- Moet T3 (Cytomel) ook gegeven worden?
-

Afwijkende vorm

- Struma = vergroting van de schildklier
 - Multi-nodulair struma
 - Meerdere knobbels
- Geen ziekte
- Functie: normaal, te snel, te langzaam

Struma

Struma

- Normale schildklierfunctie
- Mechanische bezwaren
 - ademhalingsproblemen
 - hoorbare inademing = “stridor”
 - slikklachten
- Behandeling: operatie of radio-actief jodium

Thyrax

- Thyrax 0,25 mcg niet meer verkrijgbaar
- Juni 2016: 100 en 150 mcg niet meer leverbaar

- Alternatieven: Euthyrox en levothyroxine

- Tirosint 13- 25- 50- 75- 88- 100- 112- 125- 137- 150- 175- 200 mcg zachte capsules zijn in Nederland geregistreerde handelsproducten. Na half februari komen de overige sterktes (naast de 25 mcg) voldoende beschikbaar. Het product is nog niet opgenomen in het GVS, dus de patiënt zal het zelf moeten betalen. Alle sterktes van Tirosint® zullen vanaf 01-03-2016 zijn aangemeld voor de G-Standaard [12].

Voor vragen over leveringsproblemen

Thyrax:

bel met Landelijk Meldpunt Zorg: 088-1205020